

וארטיס לפרשת השבוע

כו א. ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך.
 כו א. ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך. ואלו את פרי האדמה נקט בסתמא ולא פרי אדמתך; וי"ל, אומר רבי צדקה חוצין, עיי' הרמב"ם בביכורים ב יד. שכתב שהלוקח פירות תלושים לאחמ"כ קנה לקרקע הוא מביא ביכורים. וא"כ י"ל דזה כוונת הפסוק: ולקחת מראשית כל פרי האדמה אף שהיא לא שלו, ואם אח"כ קנה קרקע אז זה נחשב לתביא מארצך ולכן צריך להביא ביכורים.

כו ב. ולקחת מראשית כל פרי האדמה. יש להקשות הרי רוב שבעת המינים הם פרי העץ ומה טעם כתב פרי האדמה? וי"ל, אומר הפרדס יוסף, שכשנמנה את הגמי על הפירות (דין הנחת הגמי (חוט אדום) הוא מיד כשמבכר) הוא עדיין בוטר ואז מבכרים עליו בורא פרי האדמה.

כו ה. ארמי אובד אבי וירד מצרימה. יש להקשות מה הקשר בין רמאות לבן לירידת בני"י למצרים? וי"ל דהנה כל ירידת בני"י למצרים היא משום יוסף, ויוסף עצמו ירד למצרים משום שאחיו קנאו בו. ואם יוסף היה בכור לא היו מקנאים בו כי בכור נוסף פי שנים, ולולו רמאות לבן יוסף יכול היה להיות הבכור, כי יעקב היה נישא לרחל בלבד. ובגלל רמאות לבן התגלגלה השנאה ליוסף וכו'. מהר"י יברב. עוד י"ל, אומר השל"ה, שכונת הפסוק ארמי שהוא לבן, הוא אובד אבי, תמיד הוא רצה לאבד את יעקב, והראיה לכך הוא וירד מצרימה כי לבן הוא בלעם (תרגום יונתן בלק כב ה) וירד למצרים ושם יעניץ לפרעה להרוג את ישראל ולזרקם לים.

כו ה. ועניית ואמרת. אומר רש"י שעושה זה בהרמת קול. וקשה ע"ז הא איתא בברכות לא. דהמגיבה קולו בתפילה היא הוא מקטני אמנה, כי הוא כאילו אומר שאין הקב"ה בוחן לביבות; כ"ח"י בחנוכת התורה. וי"ל דכל הטעם שאסור להגיבה הקול משום שכשנגיבה הרי הוא כאילו אומר שאין הקב"ה בוחן לביבות ומחשבות, אבל כאן הוא אומר מפורש ארמי אובד אבי ופרש"י יעקב במחשבתו לעקור את הכל וחישי לו הקב"ה כאילו עשה וא"כ הוא אומר מפורש שהקב"ה קורא מחשבות ולכן אין חשש שיאמר בקול.

כו ט. ויבאנו אל המקום הזה ויתן לנו את הארץ האבת.
 אומר רש"י ויבאנו אל המקום הזה בית המדש. ויתן לנו כמשמעו. ויש להקשות וא"כ הרי קודם הביא אותנו לארץ ורק אח"כ הביא לנו את ביהמ"ק והל"ל ויבאנו אל הארץ, ויתן לנו את המקום הזה; ועיי' מה הוסיף רש"י כמשמעו. וי"ל עיי' תרגום יונתן שמות יט ד ע"פ"ש ואשא אתכם על כנפי שרפים, שבלל טו בניסן קודם שיצאו ממצרים נשא אותם הקב"ה למקום המקדש להקריב את פסחיהם. וזה מה שכתוב ויבאנו אל המקום הזה כבר ביציאת מצרים, ויתן לנו את הארץ אחרי 40 שנות מדבר. ולפ"י כוונת רש"י שהיויתן לנו היא כמשמעו ולא כחידוש שהתחדש בויהאנו שלי"ה כמשמעו. מהר"י"ד מבעלז.

כו יד. ולא בעירתי ממנו בטמא. הנה בענין שלוש אומרים ובהנה ירושלים עיר הקודש במהרה בימינו וכו' ונאכל מפריה ונשבע מטובה ונברכך עלה בקדושה ובהנה. ויש להקשות ע"ז א. מה זה ונאכל מפריה האם יש עניין מיוחד בפירות ירושלים? הרי אין עושין ירושלים גינות ופרדסות; ועוד למה צריך לאוכלו בקדושה ובהנה? ומבאר הגר"י שכונת הברכה היא על פירות מעשר שני שחובה לאכלם בירושלים. ואותם יש לאכול בקדושה ובהנה, כנאמר כאן ולא ביערתי ממנו בטמא ועינין ברש"י שלא יאכל בטמאה.

כו טו. ואת האדמה אשר נתת לנו כאשר נשבעת לאבותינו.
 עלול גבי הקריאה בביכורים נאמר שיש נשבעת לאבותינו לתת לנו בלשון עתיד. ואילו כאן לגבי מעשר נאמר אשר נתת לנו בלשון עבר. ונראה דמכאן יש תלמוד החילוק בגר בין ביכורים למעשר. שביכורים גר מביא וקורא, ואילו במעשר אינו קורא, ולמה? משום שביכורים הקריאה היא לתת לנו לעתיד, וכמש"כ במדרש קהלת שהגרים יטלו חלק בארץ לעת"ל. משא"כ במעשר זה אשר נתת לנו בעבר, והגרים לא יקיבלו בעבר. כפות התמים.

כו יב-יג. אלה יעמדו בלבך את העם על הר גריזים וגו' שמעון לוי יהודה יששכר יוסף ובנימין. ואלה יעמדו על הקללה בהר עיבל ראובן גד אשר זבולון דן ונפתלי. רבים נתקשו הרי תמיד עמנו השבטים או כסדר תולדותם או כסדר הדגלים. והנה בעלי השבונות חישוב ששלחל שנים עשר שבטים לשתי קבוצות (גריזים ועיבל) שנים 928 אפרשוריות. וא"כ יש להקשות מדוע בחרה התורה דווקא את החלוקה הזאת? ראיתי פנינה נפלאה בעניין זה ואשתדל לקצר. הלחן מספרם של השבטים יעמדו על הר גריזים עיי' התורה (במדבר פרק כו) שמעון 22200. לוי (לשית ר' אישיה בסוטה לו שעל ההר) לויים שלא היו ראויים לשרת עיי' במדבר פרק ה). 14150. יהודה 76500. יששכר 64300. יוסף (מנשה אפרים) 85200. בנימין 45600. ס"ה 307950. ולעומתם מניין השבטים שהיו על הר עיבל. הוא 205000. ראובן 43730. גד 40500. אשר 53400. זבולון 65000. דן 64400. נפתלי 45400. שפול 45400. ס"ה 307930. ז"א שההפרש ביניהם הוא עשרים איש בלבד. ז"א שבמספר כזה גדול היה רצון של התורה שיעמדו בערך שווה בשווה זה מול זה וזאת החלוקה היחידה שעל פיה כך יכול להיות. מישור הוסיף לי שיש שיטה בגמ' שבתוככי שבת לוי בני קהת היו למטה ואילו בני גרשון ומררי היו למעלה ולפ"י זה יוצא מדויק שבשני ההרים היו שווה בשווה. השיטות הנ"ל מובאות בתוס' בסוטה לו (ועייין במדבר פרק ג)

כו טו. ארוך אשר יעשה פסל ומסכה וגו' ושם בסתר וענו ואמרו אמן. הטעם שבכל הארורים כתוב ארוך מקלה, מסיג, משגה, מטה, וכו' דהיינו בלשון הווה, ואילו בעי"ז כתוב אשר יעשה, בלשון עתיד. ועיי' למה בכל הארורים כתוב ואמרו כל העם בלשון יחיד ואילו כאן כתוב וענו ואמרו בלשון רבים; י"ל שעבודת זרה זו העבירה היחידה שהקב"ה מצרף בה מחשבה למעשה, ולכן כתוב אשר יעשה – היינו שאפילו אם רק חושב לעשות, משא"כ בשאר הדברים, הארוך הוא רק אם עושה כעת. (המילה בסתר שכתובה בהמשך הפסוק גם מובנת, דהיינו שרק חשב, וכמו במכה רעהו שכתוב בסתר כי הרבה פעמים הוא אומר לא התכוונתי, זה היה בשוגג וכדו'). ולפ"י י"ל נמי למה כתוב וענו בלשון רבים, יש על כל העבירות יש ארוך על כולם וצדאיתא במדרש (שוח"ט כאן) שעל כל העבירות יש דין ערבות על כלל ישראל וכולם בכלל ארוך. משא"כ בעי"ז שחייב על המחשבה לא שייך ערבות כי מנלן לי שחושב לעבוד עי"ז, לכן הוא בלשון רבים. מעדני שמואל.

כו ב-ג. ובאו עליך כל הברכות האלה והשיגוך וכו' ברוך אתה בעיר וברוך אתה בשדה. יש לדקדק מה זה הנוסח כל הברכות למה לא אמר הברכות האלו, ועוד מה זה ברוך אתה בעיר ובשדה? וי"ל, אומר רבי יונתן אישב"ץ, דהנה כשברך יצחק את בניו, את יעקב ברך בברכות שלא ברך את עשוי וכן להיפך כמו שבארתי בכתב לט וברש"י שם שיצחק ברך את עשוי שיתן לו את איטליה של יוון. והנה יעקב עיהו בן עיר שנאמר בו ויעקב איש תם יושב האלים, ואילו עשוי היה שדה שנאמר בו איש יודע ציד איש שדה, וזה מה שאמר הפסוק ובאו עליך כל הברכות האלה והיינו גם ברכת יצחק ליעקב וגם מה שברך לעשוי, ומוכן בהמשך מה שכתב ברוך אתה בעיר וברוך אתה בשדה.

כו ד. ברוך פרי בטןך ופרי אדמתך וגו' ברוך טנאך ומשארתיך. מי משישם כל ריאה שכאן בברכות הקדים פרי בטן לפרי אדמה 'טנאך ומשארתיך', ואילו בקללות כתב ארוך טנאך ומשארתיך אח"כ כתב ארוך בטרך וכו' ומה הטעם בזה? וי"ל, אומר המהר"י אסאד עיי' חז"ל, שאין הקב"ה מונע בנפש תחילה, וא"כ מובן, כי טוב ודאי שדבר ראשון נותנים לנפשות, ולכן בברכות הקדים נפשות, משא"כ בקללות לא נותן קודם לנפשות אלא לפירות וכו', ולכן בברכות הקדים הנפשות ואילו בקללות הקדים הפירות.

כו ח. יצו ה' אתך את הברכה באסמך ובכל משלח ידך. יש סתירה בגמ', פעם אחת כתוב שרבי אליעזר לא רצה להתנות ממעשה ניסים, בסיפור שזרק חיטה אחת לתוך האוצר והאוצר התמלא. ואילו בסיפור עם אליהו והאיש הצרפתי, שכל מה שחצירה מהשמן נוסף עוד דהיינו שלא הורגש החסר, ושם שרי להתנות ממעשה ניסים; ואומרים המפרשים שהטעם הוא משום שאצל אליהו, הנס לא ניכר מאד לעין כי זה נשאר אותו הדבר, היינו שכל מה שהוא לקח נוספה מיד הכמות שלקח. משא"כ אצל רבי אליעזר שהתמלא כל האוצר ברוגע אחד, אז הנס יותר ניכר. כל לפני זה לא היה כלום, ולפתע התמלא כל האוצר בחיטים. אומר הבן איש חי, זה מה שכתוב בפסוק יצו ה' איתך את הברכה באסמך, איזה אסמך? בכל משלח ידך דהיינו במקום שאתה לוקח ארוך יוסף כדי שלא יהיה מעשה ניסים...

כו טו. ובאו עליך כל הקללות האלה והשיגוך. הנה בפרשת הקללות שבויקרא נאמרו כל הקללות ואילו כאן נאמרו צח קללות, וטעם הדבר הוא כי הקללות שבויקרא נאמרו עוד קודם הערבות שקיבלו עליהם ישראל בשבעת הר גריזים וחר עיבל. אולם הקללות שחברו נאמרו לאחר הערבות, עיי' הוכחל ועיבל כנגד עוונות ועוון חבון. כלי יקר.

כו לא. שורך טבוח לעיניך ולא תאכל ממנו, חמורך גזול מלפניך ולא ישוב לך, צאנך נתנות לאויבך ואין לך מושיע.
 יש לעיין מה השינוי הזה שבישור נאמר לשון טבוח לעיניך גוי ובחמור כתוב גזול מלפניך ולא ישוב, וכן שורך שניה הנוסח, למה לא כתב בכלום נוסח אחיד? וי"ל, אומר רבי שמשון מנחמני בספרו הגדול זרע שמשון (השבוע חל יום השנה לפטירתו של האי גברא רבי רבי שמשון זיע"א שחי עמו לפני מאתיים וחבר ספרים רבים, והבטיח שיעושר ללומדים מספריו הקדושים. לא השאיר אחריו זשי"ק), בכל עניין יש את הדיקו שלו מדברי חז"ל הקדושים בגמ', הנה נאמר בב"ק עט. שהגונב שור ושה וטבח או מכרו חיובי זה רק כשעשה זאת כשיצא מהבעלים, אבל אם מכר או שחט כשהשור בבית הבעלים פטור מדי'וה', ולכן אמר שורך טבוח לעיניך והיינו ברשות הבעלים ולכן לא תאכל ממנו והיינו שלא תרוויח הדי'וה'. ועוד קיי"ל (שם צד): הגזלנים שעשו תשובה והחזירו אין מקבלים מהם, ומשי"א אמר חמורך גזול ולא ישוב לך כי גם גזלן שעשה תשובה אין מקבלים ממנו. ועוד קיי"ל (שם יקד) שאם הגזלן עדין ישראל או הבעלים מתייאש כי בדין יושא צריך עדים, אבל דינייהם אינו עדים ויאם יש גזול עיי' גוי אז הוא לא מתייאש כי לא צריך עדים, ועיי' אמר צאנך נתנות לאויבך ואעפ"כ אין לך מושיע.

כו לט מ. כרמים תיטע ועבדת ויין לא תשתה ולא תאגור וגו'. זיתים יהיו לך בכל בובלך ושמן לא תשתה ולא תאגור הפסוק מצינו הבדל בין הנאמר אצל שמן לבין הנאמר אצל היין. דאצל השמן נאמר זיתים יהיו לך ולמרות זאת לא תשתה, ואילו אצל היין לא נאמר ענבים יהיו לך ויין לא תשתה, אלא רק נאמר יין לא תשתה, ומדוע התורה שינתה כאן? ועיי'ק הלא הפסוק מדבר בקללות ומדוע נאמר כאן זיתים יהיו לך? וי"ל דמצינו בהוריות יג: שזיתים משכח

פרשת כי תבוא תשפ"ג

לימוד של שבעים שנה, ומובא בחז"ל ששמו מחזיר את הלימוד של שבעים שנה, ל"א כיוון מובן היטב אצל היין כל אמרה תורה ענבים יהיו לך ויין כיוון שמדובר כאן בקללות, אבל אצל השמן נאמר זיתים יהיו לך וזה קללה כי עיי' ישתבח תלמודו, מה אתה אומר שיכול להחזיר תלמודו עיי' אכילת השמן אומרת התורה יעלה עיך לא תסוך. קהלת יצחק.

כח מג. הגר אשר יעלה עיך ומעלה מעלה ואתה תרד מטה מטה. הגמ' במנחות דף כט: מספרת שבשעה שעלה משה למרום מצא את הקב"ה שיושב וקושר כתרים לאותיות אמר לפניו רבש"ע מי מעבך על ידי? א"ל אדם אחד יש שעתיך להיות בסוף תבוא דורות ועקיבא שמו שעתיך לדרוש על כל קוף וקוף כהמי תילין על השלכות. שאל משה את הקב"ה אם יש לך כזה אדם אם לא? למה אתה נותן תורה על ידי? אמר לו הקב"ה כך עלה במחשבה לפני. יש להבין מה אמר הקב"ה כך עלה במחשבה לפני וי"ל דמיני שמה שעלה במחשבת הבורא מוכרח להתקיים כמו שכתוב צפת ה' לעולם תעמוד. והנה ידוע ששטרצה הקב"ה ליתן את התורה הוא פנה לכל האומות ולא רצו לקבלה, נמצא שעלה במחשבתו לתת את התורה לאומות וא"כ מחשבה זו אינה יכולה להיבטל. ולכן עניין קשירת הכתרים והתגין ניתן לרבי עקיבא שהיה מבניו של סיסרא כדי להוציא לפועל מחשבתו של הקב"ה, וזהו שאמר הקב"ה למשה כך עלה במחשבה לפני. והנה גרלים יש אחיהו בכתרי אותיות שהם מעל האותיות, והיינו יעלה עליך מעלה מעלה. ואילו ליהודים יש אחיהו באותיות עצמן שהם למטה מהכתרים והתגין וזהו ואתה תרד מטה מטה. האוחב שה'אל מאטפא.

כח מז. תחת אשר לא עבדת את ה' אלו קיך בשמחה. הנה מצינו בחז"ל ששבת נקרא יום שמחתכם (ספרי בהעלותך) ולכן כתיב גם ישמחו במלכותך שומרי שבת כיוון שבשבת יש דין שמחה מיוחדת. והנה האחרית שלמחתך למילה אשר הם שבת, כלומר: ב אחרי א, ת אחרי ש, וא"כ זה הפירוש תחת המילה אשר והיינו שבת לא עבדת את ה' בשמחה כיוון שבשבת יש עניין מיוחד לשמחה ולא שמחת אתה וענש ע"כ. רבי שלמה לוינסקי.

כח סא. גם כל חלי וכל מכה אשר לא כתובה בספר התורה הזה. איתא בחז"ל שזה הוסיף על מיתת הצדיקים. אומר הנודע ביהודה שבכל ספרי התורה מובא מיתת צדיקים. בראשית מיתת האבות ועוד. בשמות: וימת יוסף וכל אחיו. בויקרא מיתת נדב ואביהו. במדבר מיתת אהרן ומרים. ואילו בספר התורה הזה והיינו ספר דברים לא מובא מיתת צדיק, כי הגם שהובא מיתת משה: י"ל א. הוא עדיין לא מת כשכתב. ועוד שמשה היה עניו ולא אחז עצמו לצדיק. וכונת הפסוק שמיתת צדיקים לא כתובה בספר הזה.

כח סח. והתמכרתם שם לאויבך לעבדים ולשפחות ואין קונה. וקשה מאוד מאחר ונמכרו איך יתכן שאין קונה? וי"ל דהנה מצינו במגילת אסתר שאחשורוש שאל את אסתר מי הוא זה ואי זה הוא אשר מלאו ליבב לעשות כן. וקשה מה שאלתו הא הוא עצמו נתן להמן את החותמת שישמיד ויהרגו ואיבד את היהודים דאמר לעיל הכסף נתון לך והעם לעשות בו כטוב בעיניך, כל מה הוא שואל מי הוא זה? וי"ל, אומר עיי' החיד"א, שיש דין שהמוכר את ישראל כדי להרגו המוכר מות בידי שמים, אך המוכר ישראל לעבדות הקונה ימות בידי שמים, ממילא כאשר שמע אחשורוש שהמן קנה את היהודים כדי להרגם ולהשמידם אי"כ מוצא שרצונו של המן שימות המוכר ה"ה אחשורוש, וממילא הוא מילוך תחתיו והוא שאלמה ולשתר כי נמכרו אני ועמי להשמיד ולהרוג... ואילו לעבדים ולשפחות נמכרו החרשתי כי אין המן היה מת כי כשנמכר לעבדות הקונה מת. ולפ"י מובן היטב מה שנאמר כאן והתמכרתם שם לאויבך לעבדים ולשפחות וממילא אין קונה כי הקונה כבזה אופן ימות. רבי חרמים חורי מונתניס.

שם. עוד ביאר נפלא מרבי יהודה אלבו ממרוקו נלביע בתרי"ז, שביאר דמצינו בסנהדרין קה. שגם אדם הנמכר לעבד הוא לא יוצא מרשותו של הקב"ה כי גם הקונה הוא עבדו של הקב"ה. וזה כוונת הפסוק והתמכרתם שם לאויבך ומי לא אויבך עבדים ושפחות ואין אף אחד שקונה אתכם להוציאכם מרשותי שלא תחויבו במצוות, כי גם הקונים הם עבדים שלי.

כט ד. ואולך אתכם ארבעים שנה במדבר, לא בלו שלמתיכם מעליכם ונעלך לא בלתה מעל רגלך. הסיבה ששלמתיכם הוזכרו בלשון רבים ונעלך מעל רגלך בלשון יחיד? אפ"ל שהנס שהנעללים לא בלו ארבעים שנה זה נס שנעשה לכל יחיד ויחיד, שהרי בדרך הטבע לא יכול להיות שנעלל יחידו קימם מעמד ארבעים שנה של מסעות במדבר ולכן נכתב בלשון יחיד, אבל שמלות הרי היו להם הרבה מאוד, כפי שמובא בשמות יב לה יובני ישראל עשו כדבר משה וישאלו ממצרים כלי כסף כלי זהב ושמלות... וינצלו את מצרים... וינצלו אומר התרומם ורוקינו. דהיינו היה להם במדבר שפע של שמלות שרוקנו את המצרים בביזת מצרים. וא"כ לא בהכרח שכל יחיד ויחיד נזקק לנס שבגדיו לא יבלו משום שיכולים להיות לו בגדים רבים להחלפה, וכפי"ז נעשה נס שהבגדים לא בלו, וזה נס שנעשה לכלל ישראל, אף שלא הוצרך לכל יחיד ויחיד. ועיי' צנפנת פענח עיי'. עוד י"ל, אומר רבי נתן געשטטר, שנעל היה לכל אחד פרטי כמו שכתוב בחז"ל לעולם ימכור אדם כל אשר לו ויקח מנעלים לרגליו משא"כ בגד יתכן ששאלו מחבריהם.

עבודת השם בשמחה

תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה. כתוב בשערי תשובה לרבינו יונה שער ד שעבודת השם צריכה להיות בשמחה. ואם לא, באים עיניו כל הקלות הכתובות בפרשתנו היי. וכן כתב הרמב"ם: (הלכות סוכה ולולב פרק ח הלכה טו) השמחה שישמח אדם בעשיית המצוה ובאהבת הקל מצוה בהן, עבודה גדולה היא, וכל המונע עצמו משמחה זו, ראוי להפריע ממנו, שנאמר: תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה ובטוב לבב. ועבודת השם בשמחה היא תכלית שלמות האדם. וכמו"ש במשנ"ב סי' תרסט וז"ל מה: והיעידו עם האר"י השמעלה העליונה שהשיג היתה מכח שמחת המצוה שהיתה בו. וברע"ב אבות ד ב כתב שעל השמחה במצווה מקבלים שכר מיוחד מעבר לשכר שמקבלים על המצווה עצמה. ואיתא נמי במדרש שהנבואה הורה רק מתוך שמחה, ורבי ישראל סלנטר כתב שתיקון היצר הוא ע"י שהאדם שיש בעבודת ה'. וידוע עם שאמר גדולי החסידות על הפסוק כי בשמחה תצאו שע"י השמחה אפשר לצאת מכל הצרות כי השמחה ממתיקה את הדינים והקטרוגים וזה מברייח את היגון והאנחה. על הפסוק הזורעים בדמעה ברינה יקצורו, הלוך ילך ובה נשא משך הזרע עם יבא ברינה נושא אלומותיו, רבי זושא מאנפוליה היה אומר מי שעובד את ה' בהרגשה של כבודות ויגון, והיינו הלוך ילך ובה, אז יזכה לנושא משך הזרע השכר שלו הוא זרעים קטנים, אבל העובד את ה' ברינה והיינו בא יבא ברינה, אז נושא אלומותיו הוא מקבל שכר גדול שזה אלומות והם תחילות גדולות. וכבר אמר שלמה בקהלת ראיתי כי אין טוב מאשר יימח האדם בעמליו, וכתב האורחות צדיקים שע"י השמחה מצליח האדם בכל דרכיו והשמחה היא עיקר גדול בעבודת ה'. וכתב בעש"ט שכל המחלות באות מעצבות, ואמר רבי אהרן מקרלין העצבות מביאה את האדם לכל העבירות והשמחה מביאה לעשיית כל המצוות בשלימות. וכל היסורים באים מעצבות, וכן עצבות גורמת לביטול התורה, והשמח נוסף לו חשק ללמוד תורה כך כותב רבי חיים ויטל. וכשעושים דברים מתוך עצבות אז גם דברים הכי גדולים יכולים להביא לידי כשלון רח"ל, וידוע הסיפור עם רבי משה פינשטיין על שתי משפחות ששמרו שבת במסירתו נפשם גם בימי הקושי הגדול שהיה אז באמריקה, ובשמחה אחת זכתה שכל יוצ"ח יצאו שומרי שבת, ואילו במשפחה השנייה יצאו כולם לתרבות רעה, ואמר רבי משה שאמנם שתי המשפחות שמרו שבת במסיר"י, אבל המשפחה הראשונה עשתה זאת בשמחה ולכן היא זכתה לנחת, משא"כ במשפחה השנייה, ששם האבא עשה זאת בתסכול ובחוסר שמחה אלא כל הזמן התאונן על הסבל והקושי שיש לו משמירת השבת, אז אפי' שמסר את הנפש לזה בכ"א הוא לא זכה לנחת מיוצ"ח וכולם יצאו לתרבות רעה. הרי לנו השכר ולהבדיל העונש של השמחה. וידוע מגדולי ישראל שביש שיש בו שמחה מתפקד בצורה נכונה ובריאה וישתדל להרבות בהקרנת השמחה לילדים, ועיי"כ גם יכול להשפיע עליהם שילכו בדרכי ה' וגם יזכו לנחת ולאהבת מזה לתלמידים וכל אדם באשר הוא. ואיך מגיעים לידי שמחה? אומר החינוך במצווה טו', עיי' שיעשה פעולה חינוכית לעורר את השמחה בליבו. והדוגמאות לכך הן רבות, עיי' הכנה מרובה לקיום המצווה, או נישוק המצווה כמו אצל שמעון את הסוכה והלולב ועוד דברים בסגנון זה וכ"א כפי הבנתו. רבי איסר זלמן מלצר אמר לחתנו רבי אהרן קורטלר שהטעם שהוא מרבה להתפלל בבתי כנסת חסידים משום ששם יש אווירה של שמחה. הסבא מסלבודקא היה משתדל הרבה להרבות בבישבתו רוח טובה ואוירה של שמחה תמיד ובעיקר בחגים וכדו', והסבא היה רואה בעיניו השמחה והשירה נתאי להתעוררות הלימוד והרחבת הדעת להצלחה בתורה מתוך התרוממות הרוח. הרב מברסק היה אומר ושבקב"ה ברא באדם את טבע השמחה והסיפוק, והשגדלים המידות הרעות מקלקלות את השמחה הטבעית. הרב שטינמן בשנים האחרונות לחייו הביא שאצל החסידים יש מידי פעם אירועים של שמחה לכלל הציבור, וזה גורם התחדשות ומכניס שמחה בלב, ודו"ל מאוד חסר אצל אחרים. והרב שטינמן היה סבור ששקשה לאדם לחיות כל הזמן באוירה של רצינות וצריך שתהיה מידי פעם שמחה ועודד מאוד לעשות בבישבות עונג שבת ומלווה מלכה וכדו' בשביל לעורר את השמחה בעבודת ה'. ואכן העניין הזה נכנס היטב לישיבות הליטאיות. ובתקופת הקורונה מסר שיחות כמה פעמים רבי גרשון אדלשטיין שלימוד התורה הוא חשוב עד למאוד, אבל צריך שיהיה בשמחה ובהומור קצת ובאווירה נעימה ורגועה. ורבי חיים קניבסקי רגיל על לשונו הרבה אמירת מילתא דבחינתא לשמח את כל הסובבים ודעתו ש"ד"י יכול למנוע הרבה בעיות כגון חינוך ילדים ובעיות בשלום בית. וגם עבודת התשובה צריך לתיישב מתוך שמחה, ומסופר על הרבי רבי שאול ממודיז'ין שעיי' ניגוניו, רביש שפרקו כל עול תורה ומצוות חזרו בתשובה שלימה, ומי ששרוי בשמחה פחות ופחות חוטא. רבי בן ציון אבא שאול היה מיוחד במידת השמחה והיה אומר שהמפתח לעשיית התשובה הוא שמחה שזה מביא את האדם לתשובה שלימה. ובפרט בתקופות אלו של ימים נוראים היה מרבה לשמח אנשים ולומר להם תראו מה זה הימים האלו שהקב"ה נתן לנו, כמה טוב הוא ה' שנתן לנו את הימים האלו לשוב בתשובה שלימה. והיה מרבה להסביר שמי שמחה אז לבד מביא אותו לשוב. והיערות דבש כותב שתכלית שלמות האדם הוא להיות בשמחה. ועיקר השמחה צריכה להיות בעבודת ה' וישמח

מאמרי מוסר וסיפורים מענייני הפרשה

מכל מצווה שעושה, והחפץ חיים היה עושה חשבון הנפש והיה חושש מאוד מזה שלא מספיק עבד את ה' בשמחה, וידוע שהרב מפוניבז' היה נהנה כל שנה ללכת לשוק ארבעת המינים כדי לראות יהודים נהנים ממצוות זו. מינים והיה עומד שעות ע"ג שעות רק בשביל לראות עיניו נשגב זו.

ספרים על החתם סופר שפעם אחת בישיבתו עם תלמידיו נכנס ראש הקהל והחזיר לחת"ס: כסף שלוח ממנו, ולאות הערכה ותודה הגיש לחת"ס טבעת משובצת באבן יקרה. החת"ס נטלה והתבונן בה זמן מה, באומריו טבעת זו יפה היא מאוד ומעולה לא ראה כמותה, והוסיף עוד דברי הפתלתלות מצאות הטבעת. התלמידים כבר החלו להסתודד ביניהם כיצד להעיר שודאי יש כאן ריבית, בין כך וכך שומעים הם את החת"ס אומר לראש הקהל אילו לא היית נוטל ממני הלואה הייתי נוטלה, אך עכשיו לא אוכל לקבלה משום איסור ריבית. תמחו התלמידים מדוע בכלל מתחילה נטלה החת"ס, ואף הוסיף להתבונן בה, הלא ראוי היה יותר מלכתחילה לומר לראש הקהל שזה ריבית, ולא לקבלה כלל. נענה החת"ס והסביר לתלמידיו שלמד דבר זה מרבו רבי נתן אדלר שפעם אחת היה צריך לנסוע לשם פיקוח נפש, ומיד במוצאי שבת הלחית לצאת לדרך. והאסור הקהל ניסו למנוע ממנו לצאת לדרך, מפני השלש הכבד והקשר הגדול ששרר באותה העת, בפרט לאור העובדה שרבי נתן אדלר היה חלש. אך הוא לא נעתר להם וביקש ממני לשכור עגלה וסוסים חזקים, ויצאנו לדרך. באמצע הדרך, מחמת השלש הכבד נעצה העגלה, והעגלון הגוי הודיע שהסוסים כבר אינם מסוגלים להמשיך עוד. מורי רבי לא אמר נושא, הוסיף לעגלון עוד כסף כדי שישור לכפר הסמוך ושם ישכור עוד סוס כדי שיוכלו להמשיך בנסיעתם. נעבור זמן קצר חזר העגלון והתחיל לרתום את הסוסים לעגלה, תוך כדי עבודתו של העגלון, פתאום קפץ רבי נתן אדלר מהעגלה ומרוב המהירות נפלו נעליו מרגליו ונשאר בגרביים בלבד, והחלו לקפץ ולרקד בשלש כבחרו צעיר, וראיתי וחרדתי לשלוח שר רבי, ומיד אחותיו ולא ארפנו, והחזרתיו והעגלה, אך מורי רבי שוב קפץ ואמר לו וכי אינך רואה, והצבעה לעבר העגלון הרוותם שוורים לעגלה בניגוד לאיסור מוחלט של לא תחרוש בשור ובחמור יחידו. וכשכבחתני בדבר פנית לגוי ואמרתי לו שתורתנו אושרת לסוסי בעגלה שרתומה לשני סוגי בהמה, הלך הגוי לאותו הכפר הסמוך להחליפה בסוס. ואז שאלתי את רבי מדוע קפץ ורקד? נענה והשיבני: הרי נסעתי לצורך הצלת נפשות, בניגוד לדעת ראשי הקהל, ועל ידי זה זכיתני והי' שילם לי שכרי מושלם, והוא שר מצווה מצוה, כי עתה זיכתי ה' במצוה זו של לא תחרוש בשור וחמור יחידו, שלא הייתי זוכה בה מעולם, וכי חורש שדות אנני! סיים החת"ס ואמר לתלמידיו אף אני זכיתי בעת במצוה יקרה זו של ריבית שבדרך כלל אינו מוציא לרב כסף שילוה לאחרים, ואם נמצא מי יעזי לתת לי ריבית, וכעת שנזדמנה מצוה זו לידי שמחתי מאוד כמוצא שלל רב, כמו שראיתי אצל מורי רבי ששמח שמחה גדולה במצות כלאים!

סיפר אברהם ועקיני מעשה ביהודי צדיק, עני מרוד, שהיו לו חובות רבים לאנשים, והגיע זמן פרעונם ולא היה מהיכן להחזיר להם. יום אחד היה הולך שרוח וכפוף, ועיניו למטה, ופתאום אורו עיניו, הוא ראה שחוט זהב טהור, הוא שמח שמחה גדולה על המציאה, לא מפני שעל ידה יוכל להחזיר את חובותיו, אלא שעל ידה זכוהו מן השמים לקיים מצות השבת אבידה. הרים את השרשרת הניחה בכיסו ומיהר לכתוב מדועות למי שאבד יקבלו על פי סימנים כדת וכהלכה. עבר שבוע שבועיים חדש וחדשיים ואף אחד לא בא לבקש את אבדתו, נעבור שנה פנה אדם אל מוצא האבדה, שברך מקרה נתקל במועד, נזכר שראדה לו השרשרת, ונתן סימנים. נגש בעל האבדה לארון, וראדה שאכן הסימנים נכונים, ביקש ממנו להמתין כמה דקות כי הוא יוצא לכמה דקות וכבר חוזר. לאחר כמה דקות חזר עם אל מלא מצרכים שקנה מהמכולת ואיתו באו עוד כמה אנשים שאסף להשלים מנין. הושיט ידו והוציא פת ומיני פרפראות ואמר רבותי טלו ידכם לסעודת מצוה, גם אמר לארוח שיטול ידים לסעודה, באמצע הסעודה מזג יין לכחות ועשו לחיים, תמהו כולם לשם מה זאת? האם יש סיום מסכת? או סעודת הודיה? אמר להם: לא ולא, סעודת מצוה כפשוטה, לפני שנה מצאתי שרשרת, ועכשיו, אני זוכה לקיים את מצות השבת אבידה ומיד אמר: ולשם יחוד קודשא בריך הוא ויכנייתה הריני מוכן ומזומן לקיים מצות עשה כמו שכתוב בתורה השב תשיבם לאחריך, והיה נועם וכי' והוציא את השרשרת ונתנה לאורח בשמחה עצומה. **בספר בקדושתו** של אהרן על האדמו"ר רבי אהרן מבעלזא מסופר שפעם אחת מצא הרב בול דואר על הארץ בביתו, התכופץ בזריזות, הרימה מן הארץ וביקש לברר למי שייך הכול, בהכריזו בשמחה על מצות השבת אבידה. לא נתייחד מידו עד שנודע לו כי הוא של הגבאי רבי שלום פינגל. ר' שלום כבר פנה לביתו באותו יום, והיה צורך להמתין עד למחרת כדי לקיים את המצוה. מה גדלה שמחתו של מרן כפי שמתארים מקורביו בעגלה, לא אותה היום היא אצלו ממש בחינת יום טוב, על שנזדמנה לידי מצות עשה דאורייתא של השבת אבידה, מצוה שהיא על פי רוב בעיני האנשים, בפרט בדבר פעוט, בבחינת מצוה קלה. לפנות בוקר היה הדיע כי היום יש להזדרז ולהתפלל מוקדם, מצוה שאינה כסוחה - בכל אופן בשביל מן דאי היתה זו אינה שכחה, כי אימתי היה יוצא מביתו? צריך להזדרז ולקיימה בהידור מצוה, ולכן נזדרז היום, עד כי יבא רבי

שלום, ונוכל לקיים מיד מצות השבת אבידה. וכך היה, כשהגיע השמש, קיים הרב את המצוה בשמחה גדולה מצות השבת אבידה... **הסבא מסלבודקא** היה מגדולי המחנכים, רבים רבים מתלמידיו יצאו גדולי ישראל. סיפר אחד מתלמידיו שבהיותו בחור נכנס עם עוד שני בחורים לרב לדבר עמו בלימוד. המוכרח מבין שלושת החבורים היה עליו, הרב הסתכל בפניו ואמר לו אוי, יש לך פרצוף של גוי, כולם נדהמו, ככה אומר לו הרב. ידוע שהוא היה מאוד זחיר במילים שהיה מוציא מהפה, והמשיך הרב ואמר לו, תגיד לי תלמידי היקר מהיכן אתה מגיע? החבורים שעמדו סמוך אליו היו שותפים שהיו הגיע ממוקם לא טוב, בתחילה פחד החבור להגיב, אך לבסוף קיבל אומץ ואמר מורי רבי, עפר אני תחת כפות רגליך ואני מבקש סליחה אבל אני שם מהישיבה הקדושה, מהישיבה הקדושה שאני נמצא שם מעלות השחר מהבוקר מוקדם ועד עכשיו לא עובתי את בית המדרש. וכאן שוב נעץ בו הרב עיניו חריפות, ואמר לו תאמר לי הרגע, מה עשית שם? החבורים חשבו לעצמם מי יודע, מי יודע מה עשה שם בסתר? אותו בחור נעמד ואמר ברגש, מורי רבי עפר אני תחת כפות רגליך ישיבתי מהבוקר ועד הלילה והפה שלי לא הפסיק מלומר דברי תורה, ובנוסף התפללתי ולמדתי מוסר, חוץ מזה לא עשיתי דבר. אמר לו רבי נתן צבי פינקל, אם כן כמה אני צודק שיש לך פנים של גוי. והסביר: כל כך הרבה למדת, כל כך הרבה התפללת, למדת מוסר, ומידות טובות, אז למה לא רואים את השמחה על הפנים שלך, יהודי חייב להקפיד אומר ולשמח במצוות ובלמוד התורה. **החפץ חיים** הביא משאל מאלף על עבודת ה' בשמחה. אדם אחד הלך על שפת הנהר, וראה נער נסחף במערבולת, מיד קפץ למים ומשה אותו, והציל את חייו. התברר שהציל את בן המלך. המלך הכיר לו טובה, והורה שיכניסוהו לאוצר המלוכה ליום תמים, כל מה שישק חפצי אומנות ושכיות חמדו, והיה לעשיר מופלג. בה וילה רחבת ידיים בלב המטרופולין, היה לסוחר מצליח ולמקובל בכל טרקליני התברה הגבוהה, השיא את צאצאיו עם בני האצולה, ובכל שנה ערך משתה למכריו, ביום בו זרח מזלו האירה השמש הצלחתו. פגע בעת המשתה כטוב ליבו ביון, שאל את האנפסים, אימרו לא לי מה היה היום המאושר בחיי? ניחשו יום תחונת הבית, ואמרו כזה מופאר שמעטים יש כמוהו שבנויים ברוב פאר והדר. אחרים אמרו יום הנישואין, יום נישואי ילדיך יום בו הוכתרת בתואר אצילות והוא שלל את כל התשובות. אכן כולם ימים טובים שמחים אמר העשיר, אבל היום המאושר בחיי, היום היום בו ביליתי במרתף אצורות המלוכה, אמנם כל היום עמלתי בפרך בקדחתנות ללא הפוגה וללא מנוחה, לא אכלתי ולא שתיתי, אבל ילדתי ששכל רגוע הניו מוסיק עושר על עושרי, הנה עוד מחירות פנינים, והנה עוד צרור יהלומים, הנה זהב, והנה חפץ אומנות ושכיות חמדו... הנמשל אומר החפץ חיים, כך צריך להיות הרגשתנו בזה העולם בקיום המצוות, שהרי יפה שעה אחת של תשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא, ואילו כך חשנו, לא היה מאושר מאיתנו בשעה של לימוד תורה.

הסבא מפולין ייב עם חסידיו בעת סעודת שבת, והחסידים זשפלו לפניו את השיר "ישמחו במלכותך" הרבי הבעי סימן בפניו שאינו מרצה כל כך מהשירה, והחסידים הגבירו את שירתם. עדיין הרבי לא היה מרוצה והם נסו במחיתא להם. או אז עצר בעדם האדמו"ר ואמר: אסביר לכם למה הנינו מסתייג מחיאתי כף דוקא בשיר זה, וכח ספר להם: בצעירותי הייתי מלמד נערים צעירים באחת העיירות. ביום הביר נשלמו שני נערים ולא ראיתם עוד לעיירה זו היתה דרך גישה אחת אליה הגדולה והיא עברה ביער. והנה יום אחד נסעו כמה אנשים לכוון העיר ועקבותיהם נעלמו ותהום כל העיירה. עברה תקופה ועוד העיר והלה שלח עגלה וכתובתה הסתתרו קבוצת שוטרים מחושים. משתגלה הקבוצה אל תוככי היער התנפלו עליה השודדים וכמתוכנן, השוטרים קמו עליהם וקשרו את כולם באזיקים. בראש קבוצה זו של השודדים הערלים, עמדו אותם שני נערים שסרו מהדרך הישרה והפכו למנהיגים של השודדים. כאשר עמדה כל השודדים לדין, נגזר על כולם מות בשרפה, והנערים שהיו ראשי הקבוצה, נדונו למות בתליה. טקס ההוצאה להורג נקבע לעצם יום השבת, כשכל בני העיירה מחויבים היו לצאת לחזות בהוצאה להורג. לאחר ששרפו את הקבוצה כולה, הגיעה שעתם של הנערים להתלות. הכומר הסתודד עם שר העיר ולאחר רגעים מספר, נגש לנערים והציע להם אפשרות להקלה בענשם: אם הם יישקו צלב בנוכחות כל הקהל, ימירו להם את התליה למות בשרפה. הייתי בטוח אמר הסבא, הנערים פורקי עול מאלו, לא יאן היו פני האדברים, הנערים סרבו בכל תקף ולא נכנעו כהוא זה. הכומר לא אמר נושא, הוא הסתודד שנית עם שר העיר, ולאחר מכן נגש לנערים ואמר להם בעינים בורקות יש לך הצעה הרבה יותר מפתח: אם תסכימו לתת נתינתו לצלב ותכריזו כי היום ממשירת את הדת, אקח אתכם לנהר הסמוך לטבילה לנצרות ותשתתרו לחיים ולשלום! כאן - אמר הסבא מפולין - ברור היה לכלנו כי הנערים יקפצו על המציאה ויפטרו מעונש המות שנגזר עליהם. ואכן הנערים התייעצו האחד עם רעהו ונתנו את הסכמתם לדבר. הכומר רץ כממצא שלל רב והביא צלב ענק ממדים מעץ אורן יקר והגיש לנערים, הנערים תפסו את הצלב הרימו אותו אל על וזרקוהו בחזקת לארץ והצלב

התנפץ לרסיסים! הקהל שעמד שם קם באותו רגע ורץ לעבר הנערים לעשות בהם שפטים כדבעי. אך השך הסה את הקהל ונגש להתייעצות עם הכומר ולאחר מכן הכריז כי הנערים אכן יתלו למוות, אבל את ידיהם שחננו לפני את הצלב, ירתיחו בחבית זפת רותחת! וכך עשו. הביאו חבית זפת והרתיחו אותה, ומשהחלה החבית לרתוח וידיהם

ידיעות חשובות וכן דברים מגדולי ישראל ערוך בדרך של שו"ת

שאלה: איך בזמנינו נותנים ביכורים? **תשובה:** בפרשה אנו קוראים על מצות ביכורים, ובזמננו שאין לנו בית המקדש בטלה מצוה זו, אך מצונו באו"ל שהנותן דורון לתלמיד חכם מעלה עליו הכתוב כאלו הקריב ביכורים. ובפלא יועץ ערך ביכורים כתב: ביכורים היא מצוה א' מתרי"ג מצוות שהיתה נוהגת בזמן שביהמ"ק היה קיים, ויש דוגמתה בזמן הזה שהרי אמרו כל המקריב דורון לת"ח כאילו הקריב בכורים, וכבר כתבנו במקום אחר שאשר יאמר כי לבנו עליו יכאב על שבעותינו חרב בהמ"ק ואין אנו יכולים לקיים מצוות הנהוגות בפני הבית באת ידע אם כנים הדברים כאשר לקיים המצוות שהן דוגמתן ואשר בכחו לעשות יעשה וראוי לאיש ואשה אשר נדב לבם אותם לעשות נתן רוח ליוצאם להפריש ראשית בכורי כל אשר בביתם מאשר קונים דגן תירוש ויצהר וכל מילי דביתא שקונים יפרישו תחלה חלקם לה' ויתנו לעמלי תורה או לעניים בני טובים וידוע כי גדולה מעלת הצדקה בנותני מילי דביתא דמקרא הנאתן והרי זה דוגמת מצות בכורים ומועיל להניח ברכה באוצרים. וידוע מה שאמרו חז"ל בכתובות קיא: לענין עמי הארץ, מצאתי להן תקנה מן התורה [שיוכו לתחית המתים] ואשר הדברים בה' אליהם חיים וכלכם היום וכי אפרש לדבוקי שכניה והכתוב בה' אליהם אש אוכלה לא כל המשיא בתו לתלמיד חכם והעושה פרקמטיא לתלמידי חכמים והמהנה תלמידי חכמים מנכסיו מעלה עליו הכתוב כאלו מדבק בשכינה. ובסנהדרין צב. אמר רבי אלעזר כל שאינו מהנה תלמידי חכמים מנכסיו אינו רואה סימן ברכה לעולם.

שאלה: מה הדבר הענק לפני הקב"ה שמופיע במדרש בפרשה? **תשובה:** בפרשה מוזכר ענין עניית האמן ובמדרש רבה לפרישה אמרו: מפני שאין גדול לפני הקדוש ברוך הוא יותר מאמן ישראל עונין. הגמי בשבת קיט: אומרת: אמר רבי יהושע בן לוי כל העונה אמן היא שמיא רבא מברך בכל כחו קורעין לו גזר דינו. אמר רבי יוחנן אפילו יש בו שמץ של בעודה זרה מוחלין לו. אמר ריש לקיש כל העונה אמן בכל כחו פותחין לו שערי גן עד. ובילקוט שמעוני ישעיהו רמז תכט כתב: שבבילי אמן אחד שעונים רשעים מתוך גיהנם, ניצולין מתוכו. מובא בשם הגרי"ז שאמר שפעמים רבות חשב מדוע פקדה השואה האיומה את אירופה ולא הגיעה לארץ ישראל, וכשבאתי לארץ ישראל ושמתני את אנשי ירושלים עונים אמן היא שמיא רבא בקול רם ובכוונה הבנתי שבזכות עניית אמן היא שמיא רבא בקול רם ובכוונה ניצלה ארץ ישראל מהשואה האיומה. בספר מדרת ימים אלול ור"ה פרק ז' מזהיר מאד להתחזק בימים נוראים באמירת אמן ואיש"ר וז"ל: ובפרט בעניית האמנים שהוא עונה הן על הברכות והן על הקדישים היא זהיר וזריז יותר משאר הימים לכונן בהם ושלא יאבד אחד מהם, אשר מלבד סגולתם לכפר על פשע וחטאה כמו שאמרו חז"ל כל העונה אמן בכל כחו אפילו היה לו שמץ מניית מוחלין לו, עוד תוסיף תת כחה להועיל לקיבול תפילות כהיום הזה אשר רבים משטינים עליהן ובכח סגולת עניית האמן מסלקם כמו שאמרו בספר הזהר וכו'.

שאלה: בפרשתנו מוזכרת בהרחבה מצות וידוי מעשרות. מצות מעשר כספים המצויה ביותר בזמננו מכל שאר המעשרות מה סגולתה? **תשובה:** בכתר ראש להגרי"ח מולאז'ין אות קכג כתב וז"ל: אמר בשם רבו הגרי"א ז"ל שכל השומר מעשר מובטח בכך שלא יבא לידי היזק כלל והשומר חומש מובטח שיתעשר. בספר מעשה איש ח"ו מובא מרבי חיים קניבסקי בשם הסטיפלער כי מי שמקפיד על מעשר כספים אין למס הכנסה שליטה עליו. ופעם היה לרבי חיים ספק בענין מעשר כספים ואמר הסטיפלער בכל הסיפוק רק תחמיך כי מעשר אף פעם אין מפסידים רב מרויחים. ובהגהת יש נוחלין פרק ב' הגיה"ל כתב רבי יעקב הורוויץ אחי השלי"ה קי: והוא דבר הנראה לעין שבמקום שנהגו וזהרין במעשרותיהן כראוי נתעשרו הרבה ועשרם שמוזר בידם ויש נוחלין ומנחילין אותן לבניהם אחריהם ובמקום שאין נהרין בהן יורדין מנכסיהן ואבד העושר ההוא בענין רע והוליד בן ואין בידו מאומה ערום יצא מבטן אמו וערום ישוב שמה.

שאלה: מהו הכוח הגדול שיש באולו? **תשובה:** בחודש אלול אפשר לעשות דברים בשמים, דברים שבשאר ימות השנה אי"א לעשות. וגם תפילה שבכל השנה לא מתקבלת בגלל כל מיני סיבות ומניעות שיש לאדם, בחודש אלול זה מתקבל בכל מצב. ואותו הדבר תשובה וחיוק קטן משפיע בחודש זה מאוד הרבה הרבה יותר משאר ימות

הרגישו את השרפה הנוראה, פתחו הנערים בזמר המלים "ישמחו במלכותך שומרי, שומרי, שומרי שבת, וקוראי עונג שבת, עם מקדשי, מקדשי, מקדשי שביעי, שבת..." וכשהרתיחו עלתה יותר ויותר, החלו הם לחמוץ כף בתוך הזפת ולשיר את המלים בדבקות ובשמחה עצומה. מבינים אתם אמר הסבא, כשמילים אלו מושרות ומוחים בהן כף,

השנה. והחידוש הוא שגם כשהתשובה אינה שלמה היא מתקבלת בחודש אלול, למרות שבכל השנה לא מתקבלת כזאת תשובה. ואלול זה ימים של רחמים וקרבנות ואלוקים באופן שא"א לתאר, הקב"ה מחלק לנו רחמים. ומה שמוטל עלינו לעשות זה לנצל כל רגע במעשי"ט והקב"ה אוסף את הדברים ומכריע ברחמי העצומים גז"ד לטובה. כעת, כשנשאר ממש זמן מועט מהחודש, ברור שנצל את זה להתגברות על הייצר עוד ועוד, ועייזי נוכה לחיים מאושרים בשנה הבעל"ט וכל שנה שרשה בסופה, מתעשרת לאחריה, ותכלה שנה וקללותיה. ראיתי בשם רבי שמשון מאוסטרופולי שישם שלושה זמנים שכל בקשותיו של אדם מתקבלות: בשעת ברכת כהנים. בשעת פתיחת ההיכל. ובעשת הגבחה הסי"ת. ומה שיבקש אז יפעל בתפילותיו.

שאלה: מה הסגולה בפרשה לזכות לבנים הגונים? **תשובה:** מובא בספרים קדמונים שבשעת קריאת התורה על וידוי מעשרות יכווין על בנים הגונים העוסקים בתורה לשמה. ומענינות הלו.

שאלה: איך מבינים שופר? **תשובה:** שופר הוא עשוי מאיל והיינו מהכבש שאנו מכירים כיום, רוב הקרנים מגיעות ממרוקו. את הקרן מסירים מה'כבש' אחרי שהכבש מת מייבשים את הקרן בשמש כמה חודשים לאחר שהקרן מתיבשת מומחה מיוחד נותן מכה בקרן והחלק הפנימי של הקרן מתפרק. אח"כ קודחים עם מקדח מיוחד בתוך הקרן עד שמגיעים לחלל השופר ולאט לאט ובהירות יוצרים פיה מיוחדת שיוכלו לתקוע דרכה, משייפים ומבריקים והקרן מוכנה לתקיעת שופר.

שאלה: בפרשה והסירה ה' ממך כל חלי, איזה חולי מדובר? **תשובה:** הגמי! אמרת שזה הולך על עין הרע. ועין הרע מגיע כשעושים דבר בפרסום גדול ובפאר מיוחד. אנשים רואים שמיד טוב להם הם עושים עין הרע והורסים להם את החיים. לכן מי שיש לו שכל ברע קודמו ימנע ממעשות דברים בפרסום ובפאר והדר. **שאלה:** לקראת הימים הנוראים הקריבים ובאים, מה כדאי לעשות בימים אלו כדי להתייצב על דרך טוב? **תשובה:** הכי טוב לעשות בכל סוף יום חשבון נפש שבו ימדוד במה הוא נחלש, אם זה בקימה בבוקר או בלימוד לא ברצף וכן בדבורים אסורים ובתפילה בלא כוונה וכו' הלאה ועיי"ז הוא יוכל לגרום לעצמו שהוא ישגדל למר להחזיק בדברים אלו, וכך הוא ייקרא בעל תשובה, כי הוא מתייצב על דרך טוב. לעומת זאת, כשאדם מתעלם לגמרי מעצמו ועל בודק במה הוא צריך חיזוק, איזה כשהוא יגיע לקראת היום הגדול והנורא כבר יהיה מאוחר וחלילה לא יזכה להיכתב לשנה טובה כפי שהיה זוכה לו תשובתו היתה מתקבלת. ויש להוסיף שאחת המתנות האדירות שהקב"ה נתן לנו שאפי' שעשית דבר לא טוב, שיקרת, גבת, דיברת דברים לא טובים, פגעת באנשים, מה שצריך לעשות זה לא להיבהל רק לשנות את ההתנהגות לעשות תשובה ואז הכל נמחק ונפתח דף חדש.

שאלה: האם אדם צריך לחשוף לעשות פעולה שכונה שמוטל עליו לעשותה כשיש כאלו שזה מפרעו להם? **תשובה:** רבי חיים קניבסקי אמר לי פעם שכשאדם עושה מה שצריך אין לו לחשוף כלל משום דבר, כי הוא עושה מה שמוטל עליו לעשות כעת, וגם אם יש מישהו שזה מפרעו לו לא יחשוש, ובודאי שיהא שאף אחד לא יפגע חלילה, אבל אם היה מחוייב לעשות בגלל סיבה מוצדקת ביותר שלא יחוש כלל וכלל מהתוצאה.

שאלה: כידוע שאכילה מרובה אפי' ממאכלים טובים היא סם המוות לגוף. וכך כתוב ברמב"ם ובעוד מקומות, מה הדרך לשבוע מכמות מועטה של אוכל? **תשובה:** בקיצור שולחן ערוך הביא שיש לעלוס הרבה את האוכל ולאכול לאט ואז שבע יותר, ולא לאכול כשיש לו בולמוס כי אז עלול לטרוף מכל הבא ליד, וכידוע שאורך עשרים דקות מאז שאוכלים עד שמרכז השובע במוח מקבל שדר שאכלנו ועד אז מרגישים רעב חזק, אז לפני שאוכל עוד יחכה עשרים דקות ואז כבר ייקרא ששבע.

שאלה: לפעמים אדם מגיע הביתה רואה שיש בעיות איך יפתור אותן בלי מלחמות? **תשובה:** יש להפריד בין הבעיה לאיירה, כי אוירה גרועה מעצימה את הרגשות השליליים עד שחוט השררה נדמה כהר, ומוטל עלינו להשרות אוירה טובה ונעמה ולהשקיע בזה רבות ורק אז כשיש אוירה טובה אפשר למצוא את הדרך להעיר. אוירה טובה הכוונה למילים חיוביות ולהימנע מלהראות פנים חמוצות.

זה מעורר אצלי את עצמת ההתרגשות כיצד ריקנים שבעים ישראל ברע האמת מוסרים נפשם בשמחה עצומה בדבקות ובמחיתא כף. אף מחיתא כף לא תוכל להדמות למחיתא הכף שלהם. (להלן מאור זמירות שבת עם רמב). חלק נכבד מתוך הקונטרס המתוק דברי חיים לרבי יוסף חיים אליהו שליט"א

שאלה: איך מנהלים בית שהילדים יגדלו בריאים בנפשים? **תשובה:** על ההורים לדאוג כל הזמן שתהיה שמחה בבית וכאשר הורה מצליח להשפיע בבית שמחה הבית מתפקד בצורה נכונה. ואיך משפיעים שמחה על הילדים? עיי' שהילד מרגיש רואה שההורים מאושרים אז זה משפיע על הילד לאורך שנים ארוכות.

מדוע זה יש להימנע מלקרוא בשבת: רעיונות שנשלחו להשביע: א. הנני פונה בעקבות הפניה בעלון בענין השבת על עובדים זרים. הנני חרתי ספר הנקרא עזרה כהלכה בו בררתי את כל ההלכות הקשורות להעסקת עובד זר. ניתן ליצור עימי קשר 052-7646244. בנוגע לבקשה עבור ספר בענין דיני גוי בבית ישראל ישנו קובץ אורחות אברהם דיני גוי בבית ישראל שנתפרסם והביא תועלת מרובה. הקובץ דלהלן נמצא גם באוצר החכמה ושאר מאגרים, לא ניתן להשיגו מודפס. וניתן להפיצו חיים ולקבלו במייל הגייל gmail.com/@7667136. הרב יוסף דוד כהן שליט"א מביתר עילית כתב כשלושים קונטרסים על נושאים מגוונים ומעניינים ומהם יש גם קונטרס מקיף על הנושא הזה. שם הקונטרס ידי כהן - יעבדוך עמים ניתן להשיג אצל הרב המחבר שליט"א בטל 0527644642. ב. הוזכר בעלון בקשר להתחלת הגומי של מקרר, מקפיא. הייתה לי בעיה כזאת וטכנאי מקררים אמר למרוח וזלין על כל הגומי וכך אוטם היטב וחוסך מאות שקלים בהחלפת הגומי, ניסיתי וכבר כמה שנים! שהאיטום מצוין (צריך למרוח שוב כשמקיים את המקרר). ג. עוד פתרונות לזובובנים במטבח אם הזובובנים מפירות, לקחת בקבוק פלסטיק לחתוך לחצי. בפנים לשים פרי בהלך ריקבון, ולרסס אותו בקצת רעל. את החצי העליון החתוך של הבקבוק, להפוך ולחבר לחצי השטוח. הזובובנים יכנסו ולא יצליחו לצאת מהבקבוק. ד. שם מדובר בזובובנים מהביוב: לשים משקפי מגן ומסכה. אפשר חומר רעיל או חומצי ועליו לשפוך בזהירות מים רותחים. לעשות זאת בפתח הכיורים, ובחורי הניקוז שבצינפה. מומלץ לפני כן לנקות את כיורי המטבח עיי' שפכית סודה לשתייה ומעל זה לשפוך מעט חומץ. להתחין כמה דקות ולשפוך מים רותחים. ז. מנקה את השומנים ועשוי להפחית את הזובובנים. ח. תרופה של הסטיפלער למרטיבים בלילה: יקח חלב, חמש כפיות גדולות, מעורב היטב עם כפית קטנה סודה (לשתייה), ולשתות לפני השינה שלושים יום רצופים, ולא לאכול ולא לשתות עד השינה. ויהיה שלא לשתות בשתי שעות שקודם השינה. ה. עצה מהסטיפלר לפחדים לפני ובמהלך השינה: לתת לילד להתסכל על ציציות השילית קטן' ואולי גם ללבוש אותה בלילה. ו. מגהצי אדים ומגהצי קיטור: בעיה: תחתית מגהץ חרוכה. פתרון: אם הבחנתם שתחתית המגהץ חרוכה, ותוכלו לנקות אותה על ידי גיהוץ של בד שאין לכם צורך בו ואינכם משתמשים בו יותר. על אותו הבד, עליכם לפזר מלח גס. לאחר מכן עליכם לגהץ עם המגהץ עד שתבחינו שתחתית המגהץ איננה שחורה יותר. הצטברות של אבנית בתחתית המגהץ. פתרון: על מנת לנקות את האבנית, עליכם להגף מטלית ספוגה בחומץ (כשהמגהץ חם כמובן). אתם תראו כיצד האבנית תוסר בקלות.

התורה חסה: אנשים ששלחו למערכת העלון הבית לסיוע. למי שיש ביזו פתרונות ורואה לזכות את הרבים נא לשלוח למייל שבסוף העלון: א. מחפשים תכשיר שמועיל לבעיית הזעה מוגברת מאוד אצל בחור. ב. מחפשים עצה לבעיית התפתחות שיער אצל בחור. ג. כיצד ניתן למנוע את תופעת התולעים הלבנות? וממה זה נגרם? יש לצנין, שיערכנו ניקיון יסודי בבית וריסוס ולא מצאנו מקור לבעיה אולי יש מישהו שיש לו רעיון או יודע דבר על כך. ד. כיצד ניתן להסיר עובש שנדבק בסיליקון הצמוד לכיורים. ה. לאחרונה אנחנו נתקלים בחורים שנעשים בבגדים בעיקר בבגדים בהירים ולבנים ובעיקר בסוג בד כותנה. עברנו על התוף של המכונה ואין שום סיבה שיכולה לעשות חורים. מישהו נתקל בבעיה? ו. אם אפשר רעיון להורדת רעב בסיליקון מבגד בד טריקו. ז. מה עושים כשיש דבק בדיים לילד. ח. כיצד אפשר להוריד מחצאית מסטיק שנדבק אליה? ט. אשמח לקבל פתרונות לעקמת בגב העליון בגיל צעיר. י. נשמח לקבל עצה ממי שיש לו מידע כיצד לנטרל ריח לא נעים שיוצא משופר חדש. יי. איך ניתן למבס צציית צמר / טליתות מבלי שיישאר אריה על כתפיו כבבסה. (ניסיון להשרות עם מרכז כביסה במשך שעות, אך הריח הרע לא התפוגג). יא. אשמח לדעת איך מייצרים שלית רשימת מיללים גדולה. יב. אשמח לקבל עצות לחון עם בעיית

צרידות זמניות. **יג.** דרוש לנו בדחיפות עצה להעביר צלקות בעור של לדה כתוצאה מכוויה.

שאלה בחיפוש משפט: סופר מכר תפילין לאחר הגהה רגילה הלושון נתן להגהה רצינית יותר ומצאו טעות ואפשר לתקן. האם הסופר צריץ לשלם על ההגהה השנייה? **תשובה:** כיוון שהסופר נהנה מההגהה שאם לא כן היה הלקוח מניח תפילין לא כשרות באשמתו אז הוא חייב לשלם.

הלכות

ארוי משיג גבול ירעה: אדם עורך קנייה של מוצר מסוים בחנות, ולפתע פוגש אותו בחירו ואומר לו: אדוני! מוכרים את אותו הדבר בחנות ליד ביתך זה. האומר עובר באיסור גזל והשגת גבול. כן פסקו החת"ס חו"מ עט' ועי"ע בתשובות והנהגות (ד ש"ב) ובמשפטי התורה לרבי צבי שפיץ (ג ח) באריכות עי"ז. והרב זילברשטיין (בחדשי חמד ב"ב כא) (החמיר אפילו בנהג מונית שאוסף נוסע המחכה לאוטובוס. ולעניין מי שלוקח בחינם משהו שמחכה לאוטובוס ועי"כ הוא מפסיד לחברה שההוא לא יסע איתם פסקו דשרי. כ"ה) בספר פתחי החושן (ה ט הערה ז) וכ"א יסאל לרבותיו.

כמה הלכות בקידוש של ליל שבת. נהגו העולם להקל שאדם שהתפלק ממריב יכול להוציא את אשתו בקידוש ליל שבת למרות שחיובו כעת בקידוש הוא מדרבנן, וחיובה הוא מדאורייתא כיוון שלא התפלה ועדיין לא קיימה מצוות זכור את יום השבת בתפילה, בכ"ה בעלה יכול להוציאה משום ערבות. אסור לאכול או לשתות אפי' מים קודם קידוש (וכתבו הפוסקים שגם ללעוס מסטיק אסור). ילד שרעב או צמא אין דין חינוך ואין לאסור עליו לאכול או לשתות קודם קידוש, ובודאי כששייך להסביר לו ויכול לחכות בקלות עדיף שיחכה. אישה שאוכלת לבד צריכה לקדש. וכן קטן שאוכל לבד מקדש לעצמו ואף יכול להוציא ילד חברו.

חידות

חידות שינון הפרשה לפי סדר ה-א-ב. מתאים גם לילדים:
א. מה ענין כל העם ואמרו: אמן. **ב.** איך נקראים הפירות בעץ שעלם הדרושים הביכורים? **ביכורים.** **ג.** על איזה הר נתנו את הברכות? **גריזים.** **ד.** ארץ זבת חלב ו... **דבש.** **ה.** ובאו עליך כל הברכות האלה ו... השיגך. **ו.** הפרשה מתחילה במילה - והיה. **ז.** אחד מהשבתים שעמדו על הר עיבל? **זבולון.** **ח.** סיחון היה מלך של מי? **חשבון.** **ט.** במה שמים את הביכורים? **טנא.** **י.** איך כתוב 'שלא לסור מן הדברים? ימין ושמאל. **כ.** למי נתנו את הביכורים? **בחן.** **ל.** למי נותנים מעשר ראשון? **לוי.** **מ.** על מה כתוב לא להניף ברזל? **מזבח.** **נ.** ביד חזקה וברזע... נטויה. **ס.** איך נקרא עמי"ז עם סגולה. **ע.** 'ויהי שם לגוי גדול... ורב'. **עצום.** **פ.** איך נקרא צלם, שמכה? **פסל.** **צ.** ברוך אתה ב... **צאתך.** **ק.** מה נאמר על הר עיבל? **קללות.** **ר.** נעלך לא בלתה מעל... **רגלך.** **ש.** על מי נאמר שהיא לא בלתה? **שמתלם.** **ת.** והיה ביום אשר... את הירדן? **תעברו.**

חידות בפרשת שבוע: **א.** אילו אברעה פסוקים רצופים מפרשתנו נקראים בחג, אך לא בבית הכנסת? **ב.** איזה דבר מוזכר ארבע פעמים בפרשה זו - אך אינו מוזכר בשום מקום אחר בתורה? **ג.** ממכות מצרים? **ד.** איזה מילה בפרשה מכילה את האות וו שלוש פעמים? **ה.** כמה זה מתי מעט? **ו.** בעלי חיים בפרשה?

חידות ידע תורני: **א.** מי מברך גם שלא עשני אשה וגם שעשני כרצוני? **ב.** איך יתכן שיוכל אדם לצאת ידי חובת שמיעת שופר דווקא אם השופר שלפניו לא היה שלו, אך אם יהיה שלו לא יצא ידי"ח? **ט.** איזה שני דברים שונים אחד כשר כמו שהוא ואחד כשר כמו שהוא, וכמניחים את האינה כשר על הכשר נעשה האינה כשר לכשר, והכשר נעשה אינה כשר. היתכן? **י.** איך יתכן שלוש כהנים עולים לתורה זבה אחר זה למרות שיש בביכ"ז לויים וישראל כשרים ובריאים? **יא.** מה המכה המושגת בין שבת לברית ותפילין? **יב.** איזה חודש בשנה יש לו תואר בשנה?

חידת משמעות מילים: **יג.** ה' משמעויות למילה גר'?

חידות לשאלו את הילדים: **יד.** היו שני שותפים שהיסלו את עסקם ושילשו את כל הכסף ביחד שליש נאמן והתנו עמו שחסור לו לתת את הכסף לאף אחד מבי השותפים ללא ששניהם יהיו יחדיו. והנה הם אגד בשעת לילה מאוחרת בא אחד מהשותפים שליש ואומר לו אני בא בשליחות שותפי. נודע לנו שהשלושונות מחפשים אותנו, אנו רוצים בדחיפות את הכסף כי אנו חייבים לברוח פן יהיה מאוחר. השליש היסט בתחילה הרי הבטיח שלא יביא הכסף ללא השותף השני, אך השותף דחק בו ואמר לו אל דאגה אני מגיע בשליחותי וכעת נתן מהר הכסף כי עוד מעט יחיונו בכלא חלילה. והשליש עיף ויגע לא ידע את נפשו והביא לו את הכסף בנתינת מסמך שהוא קיבל את הכסף. אך אשר יגורנו בהם, למחרת בא השותף ומודיע חגיגית: השותף שלי ברח, האם בטעות או שלא בטעות הבאת לו את הכסף? והשליש עונה שלעצרו כן. תובע ממנו השותף את הכסף שהביא ללא ידיעתו שהרי תנאי היה בו ולא עמדת בתנאי. השליש שבור ורוצץ ולא יודע מה לעשות, עד שעלה בידו פתרון, מה הפתרון? **טו.** ראובן ושמעון התווכחו למי ביניהם הסוס המשובח, והחליטו על שותפות הפוכה, הסוס שיגיע אחרון הוא המנצח, וכעת אף אחד לא זז כדי להגיע

אחרון. עבר שם אדם והציע רעיון, מה הוא הרעיון? **טז.** שני אנשים הביאו למוכר 2 שקל לקנות סגיריות לאחד הביא המוכר 2 סגיריות, ואת השני הוא סאל סגירה אחת או שנים? מה התבדל ביניהם? **יז.** מי גדול כמו פיל, ולא שוקל כלל? **יח.** איזה שם אפשר לאומרו עי"י תנועה של היד? **יט.** מה לפעמים הוא חצי ולפעמים הוא שלוש רבעי ולפעמים הוא שלם? **כ.** היכן משלמים לרכבת שתיסע ותחזור לאותו מקום בשלם? לעצור במק"א? **כא.** על מה מברכים אחרי שמקיים את המצווה? **כב.** איזה ברכה מברכים כל יום לפחות 5 פעמים גם כשצם?

תשובות:

א. הפסוקים מ"אראמי אובד אבי" וכו' (דברים כו ה-ח) נקראים בהגדה של פסח בליל הסדר. **ב.** בפרשה זו מוזכר ארבע פעמים טנא: **1.** עולי הרגל היו מניחים את פירותיהם בטנא ומביאים אותם לבית המקדש. **2.** הכהן היה לוקח את הטנא ומניחו ליד המזבח (דברים כו ז, ט). **3-4.** באריכות הברכות והקללות, מוזכר הטנא פעמים, כאינדיקציה אם עם ישראל הולך בדרך ה' או לא (דברים כח ה, ז). **ג.** שחין (כח כז) ארבה (כח לח) דבר (כח נא). **ד.** ויענונו. **ה.** רשי"י כו ה שבשנים נפש. **ו.** שור וחמור (כח לא) ארבה (כח לח) תולעת (כח לט) צלצל (כח מב) נשר (כח מט) עז (כח נ) ערב (כח סז) גדי (כט ז)

ז. מי מברך גם שלא עשני אשה וגם שעשני כרצוני? **ח.** שופר של עי"ז. **ט.** ישראל לא יצא ואם של גוי יצא, שרי"ע או"ח תקפו. **טו.** במלחית בשר, לפני המליחה המלח כשר והבשר אינו ראוי לאכילה מחמת הדם שבו, וכאשר שם מלח על הבשר נעשה הבשר כשר לאכילה, והמלח כעת אינו כשר. **י.** בשמחת תורה הראשון הוא חתן ותורה שעולה תולעת הברכה, השני הוא חתן בראשית, והשלישי עולה למפטיר. **יא.** בשלום כתיב אתה הוא ביני וביני בני ישראל. **יב.** חודש ניסן כתוב עליו חודש האביב.

יג גר - נכרי שהפך יהודי. "וגם נתתיו ללוי ולגר" (דברים כו ג). "לעולם אינו גר עד שימול ויטבול" (יבמות מו:). **גר - מי שמתגורר שלא בקביעות.** "כי גרים הייתם בארץ מצרים" **גר - זר שהגיע ממקום אחר.** "וגר לא תונה" רש"י: כל לשון גר אדם שלא נולד באותה מדינה אלא בא ממדינה אחרת לגור שם (שמות כב כ). **גר - פחד.** "לא תגורר" רש"י: לא תיראו (דברים א יז). **גר - אסף.** "כל יום יגורו מלחמות" מצודות: לשון אסיפה (תהלים קו ג)

יד. יאמר השותף איך בעיה אני אחזיר לך, אבל יש לי מחויבות להחזיר רק כשיש את ב' השותפים. אי"כ תביא לכאן את השותף השני ואחזיר לך את הכסף. וכשיביא את השותף השני הוא כבר סתדר עי"י השטר שקיבל. **טו.** כ"א יקח את סוסו של השני, וכך כל אחד ינסה שהסוס של השני ירוץ יותר מהר. **טז.** אחד הביא שתי מטבעות של שקל, והשני הביא מטבע של שני שקל, המביא שתי מטבעות וודאי החכונן לקנות שתי סגיריות, ואילו על המביא מטבע של שני שקל יש עליו ספק מה היתה כוונתו. **יז.** צל של פיל. **יח.** שלום. **יט.** ירח. **כ.** רכבת הרים. **כא.** נטי"י ציצית ועוד. **כב.** אשר יצר.

היגיים המיועדים לאלו שיש להם מזה תועלת

אם אנשים היו שומעים את ה- 3 שניות אחרי שמנתקים את השיחה לא היו נשארים לי חברים.

אשה שמכניסה פרה שלימה למקפיה עמוס שום דבר לא זז. גבר שמכניס מחט למקפיה רוק 70 דברים נופלים על הרציפה.

הודיעו לי עכשיו שהמשכנתא מאושרת, נו לפחות יש מישהו ששמה.

הרגע הזה שהמוגן מזהה שאתה ממש מתגעגע לחורף ומתחיל לטפטף עלך גשם.

מצאתי עכשיו שערה לבנה בראש, מקווה שיתחילו לקום לי באוטובוס.

הרגע הזה שאתה פעם אחת ולתמיד עושה 'מצא את ההבדל בין שתי היקוס פורקי'.

הרגע הזה שאתה סוגר את הסידור אחרי 'עלינו לשבח' ובא לצאת ויכר שיש לילדו'.

הביצה לא נופלת רחוק מהתרגולת.

שניים אוהזים בתפוח שנפל. זה אומר כולו שלי וזה אומר כולו שלי. בודקים למי שייד חצץ הקרוב למקום נפילת התפוח.

שף רגא: דבש כשהוא לא מתוק, אין בו תועלת. **מה ההבדל** בין צייפס לבין גרעין של אבוקדו? - גרעין של אבוקדו לא אוכלים עם מלח.

המורה לילדי הכיט הספר לחינוך דמוקרטי: ילדים, מי שפריע אני אוציא אותו מהכיתה. הילדים צוחקים לו בפנים: אתה לא יכול להוציא משום שאתה בניגוד עניינים: **אמור לי** מה הרומה שלך ואומר לך מי אתה. **מי שלא יודע** לשתוק שלא ישתוק.

קליפת השום מתחילה את החיים שלה כמשל למשהו שאין בו שום תועלת. רק אחרי שהיא ניתקת מהשום.

לפני שאתה הורג גיוק זכור: אין גיוקים לגמדים. לכל גיוק יש משפחה וידידים שיבואו לחפש אותו כשהוא יעלם להם.

הרגע הזה שאתה הולך ברחוב ופתאום מרגיש משהו נפל לך על הכובע ואז אתה מרים את הראש ומתחיל לחפש את יש יונה באיזור.

תודה אדירה לכל מי שאוכל דברים בריאים בעקבות העלון. יהי רצון שיהיה בריא כל ימי חייו. אני רוצה להודות לאחד מהבריות הנדירות שהקבי"ה שתל לנו בדור יתום כזה, אחד האנשים הכי מיוחדים שיש בכל התחומים שרק שייך, ובפרט בשקדנות גם בשעות הקטנות של הלילה, באהבת הבריות נדירה שלא בממצא. מעולם לא כעס על איש ובטוח כלולם שלא יכעס, ענוותן באופן לא מצוי, מזכר את הרבים כאחד מענקי הדור, אהובם ואוהבם של הבריות, עושה רבות למען הציבור שלא עי"מי לקבל פרס, **רבי מוטי קופמן שליט"א** הרב של אוצר הספרים המיוחד בעולם, וגר כיום חדי"א 8 בני ברק.

היכן ניתן להשיג את העלון

ניתן להשיג את העלון בבני ברק: צמוד לכניסה לתלמוד תורה כתב סופר מצד 23 של הכניסה, בקופסה בפניה בחצר ברחוב סוקולוב 22. **ובניהמ"ד המרכזי בניין אברכים 'פרדס כץ'** רחוב אבוחצירה 9, **ובכולל 'מורשה ודעת' (בית כנסת הגדול)** בספריה בקומה ראשונה (ברון) בכניסה המערבית בקרטון בארון למטה. וכן בשאר המקומות ואצל המפיצים הקבועים **אין לקחת יותר מעלון אחד בשום מקום ללא אישור.** כמו"כ ניתן להשיג את העלון **במודיעין עילית** (לא כמות) החל מיום חמישי בכניסה לחנות ש.מ.ח - שרונה משרד דרוח רשבי"ז 49. **כן ניתן להשיג בהר יונה נוף הגליל** אצל רבי שמחה שולמן שליט"א, שעולם התורה חייב לו המון כך שמעתי השבעו עדויות מאנשים בהר יונה. **כן ניתן להשיג בירושלים** שימית מיר אצל האיש הענק בכל המידות שיש רבי דוד רוטשילד שליט"א או אצל האיש בעל לב הזהב, הדמות המיוחדת של ישיבת מיר האיש הכי מוצלח וקדוש שיש רבי אבי פרידנר שליט"א האדם הכי אהוב שיש בעולם. **בבית שמש** אצל המיוחד שבמיוחדים שהתחיל את הזמן באופן לא רגיל ואשרי בית שמש שזכתה בו רבי נחום זכרשי שליט"א בבית הכנסת אור אליהו. **וכן** בישיבת מרן הגר"מ שטרנבוך - חבקוק הנביא 7 רמה ג'. **בנתיבות** ב'בית בוכריס', ובבית יצחק, ובבית מיוחד רבי יוסף המאיר שליט"א. בשארי עושה זאת מתוך שמחה עצומה והארת פנים.

ברחובות בישיבת מאור התלמוד, אצל הבחור החשוב שיש רוט נ"י. **בירושם** אצל רבי מיכאל גולדנברג שליט"א שדואג באופן מיוחד לאו"צ"ש של השיבה הגדולה בירושם, וכבר השני תרומות בשווי עשרות אלפי ש"ח. **באופקים** בבית כנסת שערי תפילה (פרויקט). **בקריית גת** בבניהי"ח שומרי אמונים ובביכ"ז קרטשניץ מיום שישי. **בחזון יחזקאל:** בבית כנסת המרכזי. **באשדוד:** בבית כנסת החידי"א רובע ג אצל גדול מוזכ הרבים בדורנו רבי יצחק משנייה שליט"א **בעוצם** ישיבת נ"י זרח. **ברכסיים** אצל האיש שבבין הזמנים למד כל הזמן באופן נדיר ומיוחד רבי יוסף המאיר שליט"א. **ברעננה** אצל משפחת זכאי המיוחדת והנפלאה רחוב נעמי שמר 9/5 טלפון: 052-6903395. **בפתח תקווה** בבתי הכנסת בגני הדר: אוהל אברהם. שירת מרים. קהל חסידיים. בעי"ש צאנו גור ויוצאי חברון, עי"י רבי יואל פינהנדלר שליט"א. וכן בישיבת אור ישראל וכן בישיבת עטרת שלמה.

בראשון לציון אצל המ"ל: וכן בעיר **אלעד** בישיבות כנסת יחזקאל ותורה בתפארתה ובישיבת הר"ן עי"י רבי יואל פינהנדלר שליט"א. **עוד באלעד** בבית הכנסת עמק החלכה עי"י האיש שכמה וכמה העידו לי עליו שהוא מגדולי המחנכים וכל תלמידיו אוהבים אותו האהבת נפש רבי יצחק רבי שליט"א. **בצפת:** בהיכל ישיבת צפת עי"י בעל החסד הגדול רבי אברהם לויסון שליט"א. העלון יחולק גם במניין הנץ שע"י איילת השחר. **בקריית אתא:** בבית הכנסת מאקווא ירושלים ע"י הבחור המפורסם בצדקותו עדי לגדולות אהוב הבריות נ"י **ברמת השרון** אצל האיש שעל מעשיו המיוחדים עומד העולם **רבי דניאל פוסטבסקי שליט"א** בבית הכנסת מורשת אבות וכן בבית הכנסת המרכזי גאות ישראל בראשות מרן הגרצ"י אדלשטיין שליט"א וכן בבית הכנסת וכולל הוד צבי. **בחדרה** בכולל אדרת אליהו בראשות הרב נתנאל יקותיאל רחוב הגדוד העברי 13 **בלוד - אחיסמך.** בחנות בראדרס רחוב הרב אלישיב 5 גני איילון. **בעפולה** בביהכ"י נצח ישראל בשכונת עפולה עילית או אצל האדם המופלא והנדיר רבי אהרן קולדצקי שליט"א. **ביד בנימין:** בישיבת דרכי איש אצל הבחור השקדן והלמדן החשוב והטוב רבי ישראל מאיר נידאם שליט"א. **בעכו:** רחוב גיבורי יסיון 32 על הסטנדר בכניסה לשיבה. **במצצ'סטר** אצל רבי שמואל א. הורביץ שליט"א: +447425793110. **בארגנטינה:** בקהילת שובה ישראל במקום המיוחד לעלונים.

ניתן להוריד את העלון בעמדות קול הלשון וכן את העלונים של כל חמש השלשן האחרונות. הדרכה: נכנסים לקול הלשון. מקישים על חיפוש רבנים. לכתוב מערכת שבת. מקישים על פתח תיקיה. מקישים על תיקיית הורדת גליונות. מקישים על לבית התורני. ומורידים מה שרוצים. **כמו"כ ניתן להשיג במייל: 456alon@gmail.com** יש לד"ק במייל ולכתוב קודם 456 ואח"כ alon@gmail.com

להשתתפות בהוצאות העלון לפנות: 0527633431 או ב'נדריים פלוס' - רשת הכוללים פרדס כץ-עלון, (שלוחה 2422). זכות הרבים תלוי במסמיעים! אפשר לשלוח משם הודעות.

ניתן להשיג את העלון בכתב גדול במייל הני"ל